

De vaste commissie voor Financiën heeft op 1 juni 2017 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Financiën over zijn brief van 2 mei 2017 met kabinetsreacties op het actieplan van de Europese Commissie «Financiële diensten voor de consument» en op het verslag van de Europese Commissie over «Versnellen Kapitaalmarktunie» (Kamerstuk 22 112, nr. 2341).

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De griffier van de commissie,
Berck

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

Actieplan financiële diensten voor de consument

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie op het actieplan van de Europese Commissie inzake Consumer Financial Services en hebben daarover nog een aantal vragen en/of opmerkingen.

De leden van de VVD-fractie willen ook kijken naar het bevorderen van consumentenvertrouwen, het slechten van toetredingsbelemmeringen en het benutten van kansen door nieuwe technologie. De uitwerking van de voorstellen is echter nog weinig concreet. Er is nog geen zicht op de impact, de gevolgen of de administratieve lasten. Voor een definitief oordeel is dat wel noodzakelijk. In hoeverre heeft er ook al overleg met de betrokken sectoren plaatsgevonden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is daar uitgekomen?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het doel is betere toegang tot diensten in andere lidstaten, met het oog op meer keuze en een groter aantal aanbieders, zodat er meer concurrentie is en goedkopere producten komen. Daar zijn de leden van de fractie van de VVD natuurlijk voorstander van. Maar hoeveel gebruik wordt er nu gemaakt van diensten in andere lidstaten? In hoeverre is er vraag bij de consumenten naar diensten in andere lidstaten dan wel behoefte? Welke analyse is hier voorafgaand van gemaakt?

De leden van de VVD-fractie vinden het goed dat de Europese Commissie gaat onderzoeken hoe het voor consumenten gemakkelijker kan worden gemaakt over te stappen tussen financieel dienstverlener. In Nederland speelt er met name de discussie over overstappen naar een andere bank, en het punt van de nummerportabiliteit die dat zou kunnen vergemakkelijken. Tot nu toe was de Europese Commissie zeer terughoudend om te kijken naar zaken als nummerportabiliteit. In hoeverre gaat men dat nu wel doen? Waarom dringt Nederland daar niet op aan bij de Europese Commissie, want in de kabinetsreactie wordt dit punt niet eens benoemd?

De leden van de fractie van de VVD hebben zich altijd ingezet voor meer mogelijkheden voor FinTech, innovatie in de financiële sector, onder meer via het eigen FinTech Actieplan, maar ook in het Europees parlement met het initiatief van VVD-Europarlementariër Van Nieuwenhuizen op het onderwerp FinTech. Daarom juichen de leden van de VVD-fractie het toe dat de Europese Commissie ook een lange termijn strategie wil ontwikkelen om kansen van technologische innovatie te benutten. In hoeverre gaat er dan ook gekeken worden naar belemmeringen in de huidige Europese wet- en regelgeving voor FinTech, want die zijn er zeker? En waarom wordt er alleen een langetermijnstrategie ontwikkeld en niet, in overleg met de sector, ook gekeken naar korte termijn acties, concrete quick wins?

De leden van de VVD-fractie herkennen het probleem dat consumenten bij het afsluiten van verzekeringen bij autoverhuur niet altijd goed worden geïnformeerd. Welke afspraken heeft de Europese Commissie hierover inmiddels met de grootste autoverhuurbedrijven gemaakt? Wanneer zijn deze afspraken gemaakt? Er wordt aangegeven dat er eind 2017 zal worden overwogen door de Europese Commissie of verdere wetgeving nodig is. Wat wordt daar precies mee bedoeld?

Wat wordt bedoeld met actiepunt 9 inzake de kredietwaardigheidsbeoordelingen? Om welke concrete voorstellen gaat het en wat zijn daarvan de gevolgen?

Welke problemen signaleert het kabinet momenteel met betrekking tot online krediet in het buitenland, bijvoorbeeld als het gaat om flitskredieten? In hoeverre staat deze problematiek ook op het netvlies van de Europese Commissie? Eerder heeft het kabinet aangegeven dat ze achter het doel staat van een betere toegang tot diensten in andere lidstaten, met het oog op meer keuze en een groter aantal aanbieders, zodat er meer concurrentie is en goedkopere producten komen. Maar ten aanzien van grensoverschrijdende toegang tot consumptief krediet lijkt het kabinet daar terughoudender in. De leden van de VVD-fractie herkennen natuurlijk de problematiek van de online flitskredieten. Gaat het er volgens het kabinet niet vooral om grensoverschrijdende toegang tot consumptief krediet op een verantwoorde manier mogelijk te maken, bijvoorbeeld door bevoegdheden van de nationale toezichthouder? Zo nee, waarom niet? Want in de realiteit van vandaag van online diensten, zal het toch lastig zijn om het volledig te keren.

Versnellen Kapitaalmarktunie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie op het verslag van de Europese Commissie «Versnellen Kapitaalmarktunie» en hebben daarover nog een aantal vragen en/of opmerkingen.

Eerder hebben de leden van de fractie van de VVD aangegeven het doel van het actieplan Kapitaalmarktunie te steunen. Het moet zorgen voor meer financieringsmogelijkheden voor het bedrijfsleven en vooral voor het MKB. Het actieplan moet echter geen duizend-dingen-doekje worden. Hoe voldoen de voorstellen hieraan?

In zijn algemeenheid willen de leden van de VVD-fractie wel een voorbehoud maken waar het gaat om concrete maatregelen, omdat de invulling nog niet duidelijk is, er geen impact-assessment is en er nog geen zicht is op de administratieve lasten.

Het voorstel gaat over het versnellen van de Kapitaalmarktunie. Maar er zijn ook eerdere korte termijn voorstellen die niet echt opschieten. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de prospectusrichtlijn en het verhogen van de vrijstellingsgrens in Nederland die ook zonder het aanpassen van de prospectusrichtlijn gewoon kan worden uitgevoerd? De leden van de VVD-fractie zijn voorstander van meer mogelijkheden voor securitisatie via goede regelgeving. Dit levert namelijk ook weer ruimte voor meer kredietverlening voor de banken op. Wat is de stand van zaken met betrekking tot het voorstel voor securitisaties? Dat lijkt namelijk stil te liggen.

De leden van de VVD-fractie lezen dat gekeken wordt naar het wegnemen van grensoverschrijdende belemmeringen voor het aanbieden van beleggingsfondsen. In hoeverre is hierover ook gesproken met beleggers en met beleggingsfondsen in Nederland? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat waren daarvan de uitkomsten? Wat is hun mening over de concrete voorstellen waar het gaat om de «pre verhandeling» en de «omgekeerde benadering»?

Wat wordt bedoeld met de zin «Aanvullend is de Commissie voornemens met de lidstaten en de ESMA te blijven reflecteren over de voordelen van één publiek domein voor kostengerelateerde informatie, in de vorm van

een vergelijkende website of een centraal register? Wat staat hier nu eigenlijk?

De leden van de fractie van de VVD zijn van mening dat landen zelf over hun pensioenen gaan, dat is een nationale aangelegenheid. Deze leden zien dan ook niks in enige actie of sturing als het gaat om het stimuleren van grensoverschrijdende beleggingen in de EU. De leden van de VVD-fractie willen, net als het kabinet, ook geen additionele regels voor pensioenfondsen ten aanzien van waar deze fondsen in beleggen.

De leden van de VVD-fractie vinden dat belemmeringen voor het verkeer van liquiditeit binnen grensoverschrijdende bankgroepen moeten worden aangepakt. Lidstaten zouden hiervoor geen belemmeringen mogen opwerpen. Banken in Nederland hebben daar gewoon last van. Welke belemmeringen zijn er? In welke landen worden er belemmeringen opgeworpen? En wat gaat de Europese Commissie daar nu concreet aan doen? Want zeggen dat deze kwestie momenteel wordt besproken in andere fora, lijkt erop dat er weinig gebeurt.

Het kabinet geeft aan dat het onderwerp ook aan de orde komt bij de herziening van het kapitaaleisenraamwerk (CRD/CRR) voor banken. Wanneer is hierover meer duidelijkheid? Waarom kunnen hier niet gewoon snel aanpassingen worden gedaan? Hoe is het krachtenveld met betrekking tot het wegnemen van belemmeringen?

De leden van de VVD-fractie herkennen de klachten van beleggers bij de procedures voor vermindering van bronbelasting, om zo dubbele belasting te vermijden. Elke lidstaat zou volgens de Europese Commissie moeten aangegeven welke beste praktijken zij tegen 2019 wil implementeren. Hoe gaat Nederland dit aanpakken? Want ook over de Nederlandse situatie krijgen de leden van de VVD-fractie klachten. De Belastingdienst zou het veel eenvoudiger moeten maken. Welke klachten zijn er bij de Belastingdienst bekend? En in welke tempo gaat Nederland verbeteringen doorvoeren? Kan dit ook sneller dan 2019? Over welke landen zijn er op dit moment de meeste klachten? En hoe worden deze landen aangespoord om snel actie te ondernemen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

Actieplan financiële diensten voor de consument

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie inzake het actieplan «financiële diensten voor de consument».

Naar aanleiding van het genoemde punt brengen de leden van de PVV-fractie het volgende naar voren.

Allereerst vragen de leden van de PVV-fractie om middels een tijdlijn per voorstel van de Commissie aan te geven wanneer het eventueel moet zijn afgerond.

Voorts stellen de leden van de PVV-fractie vast dat de Commissie voorstelt om de transactietarieven voor alle valuta van lidstaten van de EU gelijk te trekken. Wat voor gevolgen zou dit voor Nederland kunnen hebben? Leidt dit in alle gevallen tot een kostenbesparing voor burgers en bedrijven?

Daarnaast merken de leden van de PVV-fractie op dat een harmonisatie op Europees niveau ertoe zou kunnen leiden dat de consumentenbescherming in Nederland vermindert. Het kabinet geeft aan dat Europese wet- en regelgeving niet tot een verlaging van het beschermingsniveau in

Nederland mag leiden. De leden van de PVV-fractie willen weten op welke wijze het kabinet ervoor zal zorgen dat deze harmonisatie er niet komt.

Tenslotte willen de leden van de PVV-fractie weten wat de eventuele budgettaire gevolgen van de voorstellen van de Commissie zullen zijn. Hoe hoog zullen de kosten zijn? Hoe hoog zijn de administratieve lasten?

Versnellen Kapitaalmarktunie

De leden van de fractie van de PVV hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie op het verslag van de Europese Commissie inzake het «versnellen van de Kapitaalmarktunie».

Naar aanleiding van het genoemde punt brengen de leden van de PVV-fractie het volgende naar voren.

Allereerst merken de leden van de PVV-fractie ten aanzien van de procedures voor vermindering van bronbelasting op dat elke lidstaat volgens de Commissie moet aangeven welke beste praktijken hij tegen 2019 wil implementeren. De leden van de PVV-fractie willen weten welke beste praktijken Nederland naar voren zal brengen.

Daarnaast stellen de leden van de PVV-fractie vast dat het kabinet voorstander is van het bekijken of stappen in lidstaten kunnen worden genomen om te komen tot een versimpeling van het terugvragen van bronbelasting. Nederland zou hier aan meewerken in een deskundigengroep en neemt eventuele gevolgen voor de systemen van de Belastingdienst mee. De leden van de PVV-fractie vragen hier nader op in te gaan. Op welke eventuele gevolgen wordt hierbij gedoeld? Kan de Belastingdienst, mede gelet op zijn huidige problemen, deze gevolgen wel aan?

Verder merken de leden van de PVV-fractie op dat het kabinet ten aanzien van een aantal voorstellen aangeeft dat indien het nodig is om wetgeving ten aanzien hiervan aan te nemen, het tijdspad in de routekaart hiervoor niet voldoende ruimte biedt. De leden van de PVV-fractie vragen per voorstel aan te geven waarom dit volgens het kabinet het geval is. Welk tijdspad zou eventueel wel voldoende ruimte bieden?

Daarnaast vragen de leden van de PVV-fractie nader in te gaan op de regeldruk en administratieve lasten. Hoe hoog zullen deze zijn als gevolg van de voorstellen?

Ten slotte vragen de leden van de PVV-fractie om middels een tijdlijn per voorstel van de Commissie aan te geven wanneer het eventueel moet zijn afgerond.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

Actieplan financiële diensten voor de consument

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie op het actieplan Consumer Financial Services. Zij maken gebruik tot het stellen van enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie maken zich zorgen over het aantal nieuwe regels dat wordt voorgesteld door de Europese Commissie. Over de vergelijkingswebsites vragen deze leden waarom Europese regelgeving is gerechtvaardigd, zelfs als het zou gaan om vrijwillige certificering. De leden van de CDA-fractie zijn in principe voorstander van een gelijk Europees speelveld als het gaat om consumentenkredieten. Helaas zien

deze leden dat een gelijk speelveld vaak betekent dat praktijken uit andere EU-landen met lagere standaarden dan EU-gemeengoed worden. Hoe denkt het kabinet te borgen dat de hoge Nederlandse standaarden op -in dit geval- consumentenbescherming niet verloren gaan? Heeft Nederland een veto als gaat om het bewaken van hoge (Nederlandse) standaarden? Kan het kabinet een eerste inschatting van het Europees speelveld op dit gebied geven?

De leden van de CDA-fractie vrezen dat het toezicht op financiële markten in andere EU-landen niet op het niveau van het Nederlandse AFM- en DNB-toezicht staat. Deze leden vrezen daarom dat financiële service organisaties die in een derde land zijn gevestigd maar via een Europees paspoort zaken mogen doen in Nederland, op die manier op een minder strakke manier onder toezicht staan dan in Nederland. Nederlandse consumenten zouden dan minder beschermd worden dan in de huidige situatie. Deelt het kabinet deze vrees en hoe gaat zij dit probleem aanpakken?

Over de handhaving van eventuele Europese regels, vragen de leden van de CDA-fractie of daarvoor dan nieuwe Europese instanties nodig zijn, of zijn er bestaande instanties die eventuele nieuwe toezichttaken zouden kunnen uitvoeren.

Versnellen Kapitaalmarktunie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie op het verslag van de Europese Commissie (EC) over het versnellen van de Kapitaalmarktunie. Zij maken gebruik van de mogelijkheid tot het stellen van enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie vragen naar de analyse die ten grondslag ligt aan de veronderstelde noodzaak om maatregelen te nemen binnen de Kapitaalmarktunie. Zijn er bijvoorbeeld concrete signalen van marktpartijen die de noodzaak aantonen? Zo ja, kunnen deze signalen met de Kamer gedeeld worden?

De leden van de CDA-fractie delen de conclusie van de Europese Commissie dat veel consumenten de vaak ingewikkelde financiële producten niet meer begrijpen en dat hiermee een risico wordt gelopen. De inzet op financiële educatie is dan nuttig, maar deelt het kabinet de opvatting dat ook een inzet op eenvoudige en transparante producten nuttig kan zijn? Weet het kabinet hoe deze discussie in andere lidstaten wordt gevoerd? Is zij bereid dit punt bij de Commissie onder de aandacht te brengen?

De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet naar de rol van FinTech bij het versnellen van de Kapitaalmarktunie. Is het naast nieuwe regelgeving ook mogelijk om met innovatie binnen de bestaande regelgeving op dit terrein vooruitgang te kunnen boeken? En welke regelgeving of vermindering van regelgeving zou er specifiek nodig zijn om de mogelijkheden die FinTech biedt te vergroten?

Tenslotte vragen de leden van de CDA-fractie naar de doelmatigheid van eventuele nieuwe regelgeving of afstemming. Hoe wordt gemeten of nieuwe regels of afstemming van regelgeving effectief is? Wordt er een nulmeting gedaan? Wanneer is het (versnellen van) de Kapitaalmarktunie een succes? Is het kabinet bereid om in EU-verband te komen tot heldere doelen, effecten of andere indicatoren, zodat de lidstaten op een later moment kunnen vaststellen of het beleid het beoogde effect bereikt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

Actieplan financiële diensten voor de consument

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie op het actieplan financiële diensten voor de consument. De leden zijn positief dat het kabinet veel van de aanbevelingen en acties van de Europese Commissie ondersteunt om op deze manier meer keuzevrijheid binnen de financiële dienstverlening voor consumenten te creëren.

Het kabinet geeft aan dat zij de commissie steunen om onderzoek te doen naar hoe consumenten makkelijker kunnen overstappen tussen financiële dienstverleners. Kan de Minister toelichten hoe in Nederland al wordt onderzocht hoe eventuele obstakels kunnen worden opgelost? Om welke obstakels gaat het dan binnen Nederland? Zijn dit dezelfde obstakels als internationaal en zo nee, welke obstakels zijn er wel bij een internationale overstap en niet bij een overstap van financiële dienstverlener binnen Nederland? Kan de Minister toelichten of er ook wordt ingezet op het behoud van een rekeningnummer als er overgestapt wordt naar een andere financiële dienstverlener? En wat is effect van de IBAN-rekeningen op het makkelijk overstappen naar een andere bank?

De leden van de D66-fractie zijn erg voorstander van het creëren van meer keuzevrijheid voor consumenten binnen de financiële sector. Als er meer keuzevrijheid is, moeten de keuzes ook goed vergelijkbaar zijn. Daarom zien ook deze leden het belang van goede vergelijkingssites. Het kabinet geeft aan dat het verstandig is dat er initiatieven vanuit de sector zelf worden genomen. De leden vragen de Minister wat de rol van de overheid hierin zou moeten zijn? Wie zou volgens de Minister toezicht moeten houden op deze vergelijkingssites? Zou deze volgens de Minister alsnog wel een controlerende taak moeten hebben, zoals het controleren of de vergelijkingen wel onafhankelijk worden gedaan en berusten op de juiste informatie? Waarom ziet de Minister hier wel of geen rol voor de overheid?

De leden lezen dat consumenten bij het verzekeren bij autoverhuur vaak verkeerd worden geïnformeerd. De Europese Commissie is daarom in gesprek gegaan met de grootste autoverhuurbedrijven. Hoe wordt bepaald welke bedrijven dit zijn? Zijn dit alleen internationale autoverhuurbedrijven? Mocht de Europese Commissie maatregelen willen nemen zodat consumenten beter geïnformeerd worden, zouden deze maatregelen dan gelden voor alle autoverhuurbedrijven of alleen voor de grote en/of internationale bedrijven? Kan de Minister dit toelichten?

Het kabinet geeft aan dat het stroomlijnen van regels rondom consumptief en hypotheclair krediet gewenst kan zijn. Als deze twee vormen van krediet inderdaad geharmoniseerd moeten worden, wat zullen dan de gevolgen zijn voor de Nederlandse regelgeving? Hoe zou dit aangepast moeten worden? Of zijn deze kredietvormen in Nederland wel al gestroomlijnd?

Het kabinet geeft aan dat zij kritisch is op het gebied van de subsidiariteit als het gaat om consumentenbeschermingsvraagstukken. Klopt het dat het kabinet geen tegenstander is van het harmoniseren van regels an sich? Maar dat het meer gaat om de inhoud van de regels en dat als het niveau van Nederland rondom consumentenbescherming als minimum wordt gehanteerd, het kabinet eigenlijk geen tegenstander is van harmoniseren? Kan de Minister dit toelichten?

Versnellen Kapitaalmarktunie

De leden van D66-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsreactie op het verslag over het versnellen van de Kapitaalmarktunie. De leden hebben nog enkele vragen.

De leden zijn positief dat er bekeken wordt welke belemmeringen zich voordoen bij grensoverschrijdende kapitaalstromen en beleggingen en dat er gekeken wordt naar hoe deze belemmeringen opgeheven kunnen worden. De leden lezen dat het hierbij gaat om belemmeringen die ofwel niet gerechtvaardigd zijn of onevenredig zijn. Kan de Minister toelichten welke belemmeringen er wel bestaan maar hier eventueel niet onder vallen?

Er wordt aan de lidstaten gevraagd om vrijwillig de belemmeringen op te heffen. Dit lijkt de leden een goed uitgangspunt, maar zij vragen zich wel af wat er gebeurt als de lidstaten vrijwillig niet bereid zijn om de belemmeringen op te lossen? Hoe ziet de Minister dan een eventueel vervolgtraject om de belemmeringen alsnog op te heffen? Is er ook een mogelijkheid dat de verschillende eisen en definities op Europees niveau worden vastgesteld zodat belemmeringen worden voorkomen? Zo lezen de leden dat de deskundigengroep een gezamenlijke interpretatie van praktijken op het gebied van pre verhandeling en omgekeerde benadering hebben vastgesteld. Moet deze interpretatie nu dan ook in nationale regels worden opgenomen of gehanteerd? Waarom wel of niet?

De leden lezen dat de Europese Commissie lidstaten vraagt in kaart te brengen welke administratieve voorschriften op dit moment gelden om te bekijken welke lasten eventueel kunnen worden geëlimineerd. Hoe gaat Nederland dit doen? En wat vindt de Minister van het idee om deze administratieve voorschriften meer Europees vast te leggen zodat er geen verschillen en daarmee extra lasten ontstaan?

De leden constateren ook dat Nederland het belangrijk vindt dat er transparantie is over de kosten die in rekening kunnen worden gebracht door verschillende toezichthouders. Hoe zorgt Nederland ervoor dat deze kosten inzichtelijk zijn?

In Nederland geldt er geen woonplaatsvereiste dat managers van financiële instellingen hun woonplaats moeten hebben in het land waar de instelling waar zij leiding aan geven. De Europese Commissie constateert dat een aantal lidstaten deze vereiste wel hebben en dat het schrappen ervan gevolgen kan hebben voor het voorkomen van fraude of het toezicht houden. Kan de Minister toelichten waarom dit in Nederland geen problemen oplevert voor toezicht? Kan Nederland de lidstaten waar deze vereiste geldt, hier nog kennis aanbieden zodat ook zij deze vereiste kunnen schrappen? Of geeft het in Nederland wel problemen voor het bestrijden van fraude en het houden van goed toezicht? En zou Nederland deze vereiste dan niet juist over moeten nemen?

De leden lezen ook dat nationale toezichthouders problemen kunnen ondervinden bij het verlenen van grensoverschrijdende ontheffingen van liquiditeitsvereisten. Kent de Nederlandse toezichthouder deze problemen ook? Om welke problemen gaat dit? Wat is de juridisch bevoegdheid van nationale toezichthouders om grensoverschrijdende ontheffingen te verlenen? Er wordt ook aangegeven dat deze problemen op andere fora worden besproken, om welke fora gaat dit?

De leden van de D66-fractie lezen verder dat Nederland nog in overweging is of het zal meewerken aan het delen van best practices van grensoverschrijdend beleggen. Wat zijn hiervoor de overwegingen om wel of niet mee te doen?

De leden zijn positief dat Nederland zich ook in andere lidstaten wil inzetten om de financiële geletterdheid te verbeteren. Hierbij kan mogelijk gebruik worden gemaakt van innovatieve oplossingen. Aan welke oplossingen wordt dan gedacht? Bestaan deze oplossingen al en zo niet, wie gaat deze dan ontwikkelen? Wat kan hierin de rol van de Nederlandse overheid zijn, maar ook van de Nederlandse financiële sector?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

Actieplan financiële diensten voor de consument

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de voorliggende stukken.

De leden van de SP-fractie lezen met instemming dat het kabinet van mening is dat zij het hoge Nederlandse niveau van consumentenbescherming wil beschermen tegen harmonisatie op Europees niveau. Deze leden vragen het kabinet toe te lichten hoe zij van plan is de consument te beschermen tegen de door haar aangehaalde flitskredieten. Tevens zijn zij benieuwd welke behoefte volgens het kabinet bestaat bij consumenten aan het aangaan van kredieten in het buitenland en op welke wijze zij dit nu kunnen doen.

Versnellen Kapitaalmarktunie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de voorliggende stukken. De leden willen in de eerste instantie weten of er nog voorstellen van de zijde van de Europese Commissie verwacht kunnen worden om de bancaire sector veiliger te maken, gezien de Kapitaalmarktunie bedoeld is om de afhankelijkheid van banken van burgers en overheden binnen de EU te verkleinen. Deze ontwikkeling mag er volgens de leden niet toe leiden dat de regulering van de financiële sector minder aandacht krijgt, dan wel verwatert. Wordt er op dit moment nog gesproken dan wel onderhandeld over plannen om de bankenbuffers te verhogen, nuts- en zakenbankieren te scheiden en ervoor te zorgen dat banken niet te groot worden op het Europese niveau? Het feit dat de VS heeft aangekondigd op grote schaal de financiële regelgeving te willen herzien, zou lidstaten er extra alert op moeten maken dat deze deregulering geen postvat binnen de EU, integendeel. Graag horen de leden hoe het kabinet tegen deze ontwikkelingen aankijkt.

Voorts vragen de leden of het kabinet kan reageren op de interinstitutionele overeenkomst die bereikt is over securitisaties, en daarbij het tijdspad kan aangeven van de implementatie van de voorstellen. De leden merken op dat bepaalde securitisaties grote risico's met zich meebrengen voor de financiële stabiliteit. De leden vragen het kabinet naar haar oordeel op dit punt.

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet of zij verwacht dat het nodig zal zijn om nationale wetgeving aan te passen als gevolg van de voorstellen op het gebied van het versnellen van de Kapitaalmarktunie, gezien het kabinet schrijft dat het tijdspad in de routekaart hiervoor onvoldoende ruimte biedt. Betekent dit dat Nederland, indien aanpassing van nationale wetgeving nodig mocht blijken, niet meedoet aan de

initiatieven die hiertoe leiden, of is Nederland voornemens om het tijdpad naar de toekomst te verleggen?

De leden van de SP-fractie stellen vast dat het in kaart brengen welke nationale belemmeringen er zijn voor kapitaalstromen om deze vervolgens aan te pakken – één van de belangrijkste doelstellingen van de Kapitaalmarktunie – geschiedt op vrijwillige basis. Betekent dit dat elke lidstaat de mogelijkheid heeft om per (sub)voorstel te beslissen om wel of niet mee te doen met de Kapitaalmarktunie?

Kan het kabinet aangeven welke actiepunten voor lidstaten te verwachten zijn op basis van de deskundigenwerkgroep voor het vaststellen van een gezamenlijke interpretatie van praktijken op het gebied van pre verhandeling en omgekeerde benadering, met als doel om convergentie van regelgeving op dit punt te bevorderen? Kunnen lidstaten ervoor kiezen om hier niet aan mee te doen, zo informeren de leden van de SP-fractie.

De leden zijn van mening dat pensioenfondsen en verzekeraars buiten de reikwijdte van de Kapitaalmarktunie zouden moeten vallen. Als het gaat om de beleggingen van pensioenfondsen, merken de leden van de SP-fractie op dat het in de eerste instantie een nationale aangelegenheid is of pensioenfondsen ervoor kiezen om te investeren in binnen- of buitenland. Sterker: pensioenfondsen kunnen in eigen land juist bijdragen aan duurzame investeringen, bijvoorbeeld op de woningmarkt. De leden van de SP-fractie zien dan ook geen probleem in een zogenaamde «home bias» die de Commissie kennelijk wel ziet, en vragen het kabinet naar haar oordeel hierover. De leden blijven graag op de hoogte van de vraag of Nederland wel of niet zal meewerken aan het delen van «best practices» op dit punt, en op welke wijze de Kamer wordt betrokken in deze beslissing.

De leden van de SP-fractie vinden het niet aan de Europese Commissie om te beslissen over woonplaatsvereisten voor managers van ondernemingen in de financiële sector. De leden vragen het kabinet wat de gevolgen zijn van het feit dat het tijdpad in de routekaart onvoldoende ruimte biedt om eventuele wetgeving hierop aan te passen. Kan Nederland ervoor kiezen om de wetgeving niet aan te passen?

De leden van de SP-fractie vragen het kabinet om toe te lichten wat de opmerking dat er rekening zal worden gehouden met de grensoverschrijdende dimensie van financiële educatie betekent. Voor de leden van de SP-fractie is het van belang dat burgers beschermd worden tegen risicovolle producten die de financiële sector op de markt brengt, en zeker wanneer het producten vanuit het buitenland betreft. Op dit moment schiet de financiële educatie reeds ernstig tekort, en de Kapitaalmarktunie zal dit probleem alleen maar verergeren wegens de toegenomen kwantiteit en complexiteit van financiële producten.

Kan het kabinet aangeven welke lidstaten welke belemmeringen hebben genoemd inzake grensoverschrijdend bankieren in verwijzing naar de nationale bevoegde autoriteiten, en wat het standpunt van Nederland in dezen is, zo vragen de leden van de SP-fractie.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

Actieplan financiële diensten voor de consument

De leden van de PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de kabinetsreactie op het actieplan financiële diensten voor de consument. Op hoofdlijnen steunen de leden van de PvdA-fractie de inzet van het kabinet. Zij hebben daarbij nog enkele opmerkingen.

De leden van de PvdA-fractie steunen het voorstel voor meer transparantie over de kosten van dynamische valutaomrekening. Zij vragen hoe groot de verschillen tussen banken zijn bij deze omrekening, zowel tussen Nederlandse alsook andere Europese banken. Voorts vragen zij welke marges banken op dit punt mogen aanhouden.

De leden van de PvdA-fractie constateren dat het gemiddelde dienstverleningsniveau van Nederlandse banken vergeleken met andere landen in Europa hoog ligt. Zo is het in Duitsland over het algemeen niet mogelijk om kosteloos geld op te nemen bij een pinautomaat van een andere bank. In hoeverre draagt het actieplan eraan bij dat buitenlandse banken eenvoudiger toegang krijgen tot de Nederlandse markt voor betaalrekeningen voor consumenten? In hoeverre zijn nieuwe toetreders gehouden om het Nederlandse dienstverleningsniveau te evenaren, bijvoorbeeld als het gaat om kosteloos pinnen bij andere banken, eenvoudig geld overmaken en kosten van dienstverlening in het buitenland?

Tot slot vragen de leden van de PvdA-fractie wat de gevolgen zijn voor kredietverlening aan Nederlandse consumenten door buitenlandse kredietverleners. De leden maken zich al langer zorgen over met name Britse kredietverleners die zeer agressief dure kredieten verstrekken aan Nederlandse consumenten. Zij constateren met tevredenheid dat het kabinet reeds maatregelen heeft aangekondigd naar aanleiding van vragen van het lid Nijboer. In hoeverre heeft dit actieplan gevolgen voor deze maatregelen, en welk effect heeft het actieplan op kredietverlening door buitenlandse aanbieders aan Nederlandse consumenten?

Versnellen Kapitaalmarktunie

De leden van de PvdA-fractie hebben met instemming kennisgenomen van de kabinetsreactie op het verslag van de Europese Commissie inzake het versnellen van de Kapitaalmarktunie. Zij hebben daarbij geen verdere opmerkingen.

II. Reactie van de Minister